

gemeente **Oosterhout**

Aan de gemeenteraad

Datum

Zaaknummer
312587

In behandeling bij
D.P.A.W. van Dongen
tel. 14 0162

Onderwerp

Evaluatie Omgevingsdialoog

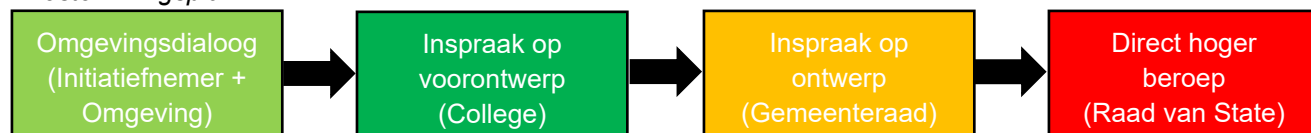
Geachte raad,

Sinds 10 december 2018 kent de gemeente Oosterhout een richtlijn voor het voeren van een omgevingsdialoog. Deze richtlijnen zijn bedoeld om meer duidelijkheid en richting te geven aan deze nieuwe vorm van burgerparticipatie bij ruimtelijke ontwikkelingen.

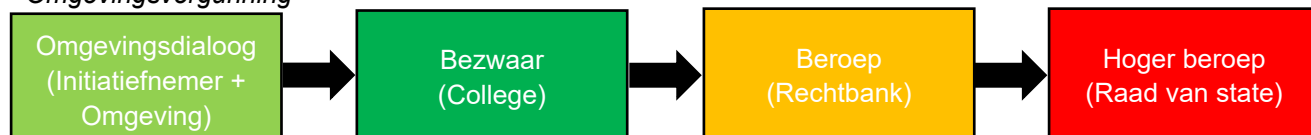
Een omgevingsdialoog is een overleg tussen initiatiefnemer en omgeving, in een zo vroeg mogelijk stadium in het proces van planontwikkeling. Doel hierbij is te komen tot een beter plan, wat meer gedragen wordt door de omgeving. Initiatieven waarvoor omgevingsdialogen gevoerd worden variëren van een herontwikkeling van een voormalige bedrijfslocatie naar een appartementencomplex, tot de uitbreiding van een enkele bestaande woning.

De Omgevingsdialoog is een vorm van burgerparticipatie waarin de gemeente qua proces een beperkte rol heeft (tenzij ze zelf initiatiefnemer is). De rol van de gemeente komt in een latere fase wel duidelijk en sterk aan bod; op het moment dat de initiatiefnemer zijn plan indient bij de gemeente en deze op basis van een belangenafweging besluit of er medewerking wordt verleend. Op dat moment start de wettelijke vervolprocedure, en kan de omgeving bij de gemeente (en later bij de rechter) via wettelijk vastgelegde mogelijkheden, zijn of haar belangen behartigen. Schematisch ziet dit er als volgt uit.

Bestemmingsplan

Omgevingsvergunning

postadres Postbus 10150, 4900 GB Oosterhout
Bezoekadres Slotjesveld 1 Oosterhout

Internet www.oosterhout.nl
Telefoon 140162

BTW nr: NL.0013.26.132.B.1
KvK nr: 20164965

Na enige jaren ervaring te hebben opgedaan met de omgevingsdialoog en de richtlijnen, heeft uw raad op 21 april 2020 een motie aangenomen. In deze motie verzoekt u het college om de richtlijnen van de omgevingsdialoog te evalueren. De raad op de hoogte te brengen van de uitkomsten daarvan. Inclusief een conclusie ten aanzien van wenselijke criteria en/ of werkwijzen. Deze motie heeft opvolging gekregen in een onderzoek en geleid tot bijgaand evaluatierapport.

In bijgaand evaluatierapport wordt uiteengezet welke wettelijke eisen en jurisprudentie er zijn rondom de omgevingsdialoog, hoe de Oosterhoutse richtlijnen zich daartoe verhouden en hoe deze richtlijnen tot nu toe worden gevolgd. Ook worden er in de evaluatierapport aanbevelingen gedaan. De aanbevelingen hebben met name betrekking op de onduidelijkheden die er bij betrokkenen zijn over wat men kan en mag verwachten van een omgevingsdialoog.

Aan de basis van deze rapportage liggen een bijeenkomst met de raadsklankbordgroep Omgevingswet en Participatie (onder andere doel en proces om te komen tot bijgaand evaluatierapport) en een literatuuronderzoek waarin de huidige en toekomstige wetgeving, jurisprudentie, de Oosterhoutse richtlijnen en de verslagen van gevoerde omgevingsdialogen zijn meegenomen. Verder zijn er interviews gehouden met medewerkers van de gemeente Oosterhout, enkele leden van het college en de raad en is er een enquête uitgezet. De enquête is gericht uitgezet bij deelnemers die ooit in Oosterhout hebben deelgenomen aan een omgevingsdialoog (omwonenden én initiatiefnemers). Daarnaast is er tweemaal in sociale media en tweemaal in de het weekblad een algemene oproep gedaan om deel te nemen aan de enquête. Dit heeft geleid tot 205 deelnemers aan de enquête, waarvan er 115 deze volledig hebben ingevuld.

Vooruitlopend op en parallel aan de evaluatie is op basis van signalen uit de maatschappij, de gemeentelijke organisatie en de raadsklankbordgroep Omgevingswet en Participatie, de communicatie rondom de omgevingsdialoog aangepast. Zo is de informatie over de omgevingsdialoog op de internetpagina van de gemeente Oosterhout sterk verbeterd. Onderdeel hiervan betrof ook het via internet beschikbaar stellen van een voorbeeldbrief en een voorbeeldverslag. Met name de voorbeeldbrief maakt dat veel aanbevelingen die uit de evaluatie naar voren kwamen, reeds zijn uitgevoerd.

Aanbevelingen uit de evaluatie die betrekking hebben op de richtlijnen van de Omgevingsdialoog (collegebesluit van 10 december 2018) en dus besluitvorming vereisen van het college en raad, worden op een later moment opgepakt. Wij zijn voornemens om deze besluitvorming integraal mee te nemen in een voorstel aan uw raad over de zogenaamde procedureel-planologische besluiten die in het kader van de Omgevingswet moeten worden genomen¹. Voor deze besluitvorming vinden reeds voorbereidingen plaats. Onder andere door verdieping in de wet, bijwonen van fora en het houden van bijeenkomsten hierover met de raadsklankbordgroep Omgevingswet en Participatie. Streven is om dit raadsvoorstel, conform de wens van uw raad, voor de verkiezingen (maart 2022) te hebben aangeboden.

¹ Onder andere in welke gevallen uw raad de vaststelling van het Omgevingsplan wil delegeren aan het college, in welke gevallen er bij afwijking van een Omgevingsplan een bindend advies van uw raad benodigd is, hoe we verder omgaan met de omgevingsdialoog (wel of niet verplicht stellen, en zo ja, voor welke ontwikkelingen, wel of geen voorwaarden stellen aan een omgevingsdialoog en zo ja, welke voorwaarden).

Vooruitlopend op bovenstaand besluitvormingsproces gaan wij aan de slag met een voorstel aan uw raad tot aanpassing van de inspraakverordening. Waarbij de aanpassing erin voorziet dat bij een gevoerde dialoog het college kan besluiten om de inspraakverordening niet toe te passen, voor zover er bij wet reeds een ter inzagelegging is voorgeschreven².

Ook zal de aanbeveling uit de rapportage met betrekking tot de aanwezigheid van een ambtenaar bij een omgevingsdialoog, direct worden opgevolgd. Hiervoor is, net als het doorvoeren van de aanbevelingen ten aanzien van communicatie, geen formele besluitvorming nodig van ons college of uw raad. Omdat de dialoog een “gesprek” is tussen initiatiefnemer en omgeving, zal de betrokkenheid zich wel moeten beperken tot het toezien op het proces daarvan. Waaronder het erop toezien dat doel en status van de dialoog, evenals de vervolgprocedure (waaronder de mogelijkheden van bezwaar en beroep) bij eenieder bekend en duidelijk zijn. Om het werkbaar en betaalbaar te houden zal niet bij iedere omgevingsdialoog een ambtenaar als procesbegeleider betrokken worden. Of een ambtenaar wel of niet betrokken wordt, zal afhankelijk zijn van de impact van het initiatief op de omgeving (bijvoorbeeld voormalige bedrijfslocatie naar een appartementencomplex wel, de uitbreiding van een enkele bestaande woning niet).

Volledigheidshalve maken we er melding van dat ons college de omgevingsdialoog niet ziet als een derde inspraakmogelijkheid. Maar als een start van een proces waarbij ontwikkelaar in overleg met de omgeving treedt, om zo tot een beter en meer gedragen plan te komen. Een proces waarvan de resultaten (in de vorm van een verslag) door college kunnen worden meegenomen in haar belangenafweging om wel of geen medewerking te verlenen en dus wel of niet kan overgaan tot het opstarten van de vervolgprocedure (formele ter inzagelegging).

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Oosterhout

, burgemeester,

, secretaris.

² Bij wet is het verplicht een ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen. Dit zal onder de Omgevingswet ook gelden voor diens opvolger, het omgevingsplan. Daarnaast bepaald de gemeentelijke inspraakverordening dat er voorafgaand aan de terinzagelegging van een ontwerpbestemmingsplan, een voorontwerpbestemmingsplan of stedenbouwkundige visie ter inzage moet worden gelegd. Hiermee wordt eenzelfde initiatief feitelijk tweemaal ter inzage gelegd. Met de toevoeging van een omgevingsdialoog dient de vraag zich aan of het per definitie verplicht ter inzage leggen van een voorontwerpbestemmingsplan/ stedenbouwkundige visie nog wenselijk is.